

13 Ιουνίου 2023

Ο θάνατος είναι χωρισμός από τον Θεόν, η δε ζωή επιστροφή προς τον Θεόν και ζωή εν τω Θεώ!

/ Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς († 1979)

Αριστερά ο μακαριστός Μητροπολίτης Αθανάσιος Γιέβτις με τον Γέροντά του άγιο Ιουστίνο Πόποβιτς.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς

Συν πάσι τοις αγίοις

Ο πρόλογος και ο επίλογος εις τους «Βίους των Αγίων»

Προ της ελεύσεως του Σωτήρος Χριστού εις τον επίγειόν κόσμον μας, ημείς οι άνθρωποι ηξεύραμεν μόνον τον θάνατον και ο θάνατος ημάς. Κάθε τι το ανθρώπινον ήτο διαπεποτισμένον με τον θάνατον, αιχμαλωτισμένον και κατανικημένον απ' αυτόν. Ο θάνατος μας ήτο πλησιέστερος και από τον εαυτόν μας και περισσότερο πραγματικός από ημάς τους ιδίους· δυνατώτερος, ασυγκρίτως δυνατώτερος, από κάθε άνθρωπον χωριστά και από όλους τους ανθρώπους μαζί.

Η γη ήτο μία φρικαλέα φυλακή του θανάτου και ημείς ανίσχυροι δέσμιοι και δούλοι του (πρβλ. Εβρ. 2, 14-15). Μόνον με την έλευσιν του Θεανθρώπου Χριστού «η ζωή εφανερώθη»· εφανερώθη «η ζωή η αιώνιος» εις τους απηλπισμένους θνητούς, τους αθλίους δούλους του θανάτου, ημάς (πρβλ. 1 Ιωάνν. 1, 2). Αυτήν την «ζωήν αιώνιον» «εωράκαμεν τοις οφθαλμοίς ημών και αι χείρες ημών εψηλάφησαν»· αυτήν ημείς οι χριστιανοί «μαρτυρούμεν και απαγγέλλομεν» προς πάντας (1

Ιωάνν. 1, 1-2). Διότι ζώντας εν κοινωνία με τον Σωτήρα Χριστόν, ζώμεν ήδη εδώ εις την γην την αιωνίαν ζωήν (πρβλ. 1 Ιωάνν. 1, 3). Από προσωπικήν μας εμπειρίαν το γνωρίζομεν: Ο Ιησούς Χριστός είναι «ο αληθινός Θεός και ζωή αιώνιος». Διά τούτο και ήλθεν Αυτός εις τον κόσμον: διά να μας δείξη τον αληθινόν Θεόν και εν Αυτώ την αιωνίαν ζωήν (1 Ιωάνν. 5, 11).

Εις τούτο και μόνον έγκειται η αληθινή, η πραγματική φιλανθρωπία: «ότι τον Υιόν αυτού τον Μονογενή απέσταλκεν ο Θεός εις τον κόσμον ίνα ζήσωμεν δι' Αυτού» (1 Ιωάνν. 4, 9) και εν Αυτώ την αιωνίαν ζωήν. Δι' αυτό «ο έχων τον Υιόν έχει την ζωήν· ο μη έχων τον Υιόν του Θεού την ζωήν ουκ έχει» (1 Ιωάνν. 5, 12), αλλ' ευρίσκεται όλος εν τω θανάτω. Η μόνη αληθινή ζωή μας, είναι η ζωή εν τω μόνω αληθινώ Θεώ και Κυρίω Ιησού Χριστώ, επειδή είναι εξ ολοκλήρου αιωνία και ισχυροτέρα του θανάτου.

Διότι, πώς δύναται να ονομασθή ζωή εκείνη, που είναι μολυσμένη από τον θάνατον και τελειώνει εις τον θάνατον; Όπως το μέλι, όταν αναμιχθή με το δηλητήριο δεν είναι πλέον μέλι, διότι μεταβάλλεται όλον εις δηλητήριο, έτσι και η ζωή, η οποία τελειώνει με τον θάνατον, δεν είναι πλέον ζωή.

Η φιλανθρωπία του Θεανθρώπου Χριστού δεν έχει όρια και τέλος. Διότι, διά να αποκτήσωμεν ημείς οι άνθρωποι την αιωνίαν ζωήν, την εν Αυτώ και να την ζήσωμεν, δεν μας ζητείται ούτε μόρφωσις, ούτε δόξα, ούτε πλούτος, ούτε τίποτε από εκείνα τα οποία ημπορεί κάποιος από ημάς να μη έχη, αλλ' απαιτείται εκείνο μόνον, το οποίον δύναται καθένας μας να έχη: η πίστις εις τον Κύριον Ιησούν Χριστόν.

Διά τούτο Αυτός - ο Μόνος Φιλάνθρωπος - ανήγγειλε εις το ανθρώπινον γένος το θαυμαστόν ευαγγέλιον: «Ούτω ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, ώστε τον Υιόν αυτού τον Μονογενή έδωκεν, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, αλλ' έχη ζωήν αιώνιον... Ο πιστεύων εις τον Υιόν έχει ζωήν αιώνιον» (Ιωάνν. 3, 16, 36).

Από ολόκληρον το ανθρώπινον γένος, μόνος ο Χριστός, ως μόνος αληθινός Θεός, που δίδει εις τον άνθρωπον εκείνο το οποίον κανείς εκ των αγγέλων ή των ανθρώπων δεν δύναται να δώση, Αυτός μόνος είχε την εξουσίαν και το κύρος να δηλώση: «Αμήν, αμήν λέγω υμίν, ο πιστεύων εις εμέ έχει ζωήν αιώνιον» (Ιωάνν. 6, 47) και «μεταβέβηκεν εκ του θανάτου εις την ζωήν» (Ιωάνν. 5, 24) ακόμη και εις αυτήν την ζωήν.

Η πίστις εις τον Χριστόν ενώνει τον άνθρωπον με τον αιώνιον Κύριον, ο Οποίος κατά το μέτρον της πίστεως του ανθρώπου πληροί την ψυχήν του με την αιωνίαν ζωήν και τότε αισθάνεται και κατανοεί τον εαυτόν του ως αιώνιον. Αυτό γίνεται

τόσον περισσότερο, όσον ο άνθρωπος ζη κατ' αυτήν την πίστιν, η οποία αγιάζει βαθμηδόν την ψυχήν του, την καρδίαν του, την συνείδησίν του, όλον το είναι του με τας θείας ενεργείας της χάριτος. Ανάλογα προς την πίστιν του ανθρώπου αυξάνει και ο αγιασμός της φύσεώς του· καθώς γίνεται αγιώτερος ο άνθρωπος, αποκτά ολονέν και περισσότερο δυνατήν, περισσότερο ζωντανήν αίσθησιν της προσωπικής του αθανασίας· αποκτά επίγνωσιν της ιδικής του και της των πάντων αιωνιότητος.

Πράγματι, η αληθινή ζωή του ανθρώπου αρχίζει με την πίστιν του εις τον Χριστόν, η οποία πίστις παραδίδει εις τον Κύριον όλην την ψυχήν, όλην την καρδίαν, όλον τον νούν, όλην την δύναμίν του, – Αυτός δε αγιάζει, μεταμορφώνει και θεώνει όλα αυτά βαθμιαίως. Δι' αυτού του αγιασμού, της μεταμορφώσεως και θεώσεως, διαχέει ο Κύριος εις τον άνθρωπον τας θείας ενεργείας της χάριτος, αι οποίαι του δίδουν την παντοδύναμον αίσθησιν και επίγνωσιν της προσωπικής του αθανασίας και αιωνιότητος.

Πραγματικώς: Η ζωή μας είναι τόσον ζωή, όσον είναι ζωή εν Χριστώ. Πόσον δε είναι εν τω Χριστώ; Αυτό φανερώνεται από την αγιότητά της· όσον περισσότερο αγία η ζωή, τόσον περισσότερο αθάνατος και αιωνία.

Το αντίθετον προς αυτό συμβαίνει με τον θάνατον. Τι είναι ο θάνατος; Θάνατος είναι η «αποτελεσθείσα» αμαρτία (Ιακ. 1, 15). η «αποτελεσθείσα» αμαρτία είναι ο χωρισμός από τον Θεόν, εις τον Οποίον και μόνον ευρίσκεται η ζωή και η πηγή της ζωής. Ευαγγελική, θεία αλήθεια είναι: Η αγιότης είναι η ζωή, η αμαρτωλότης θάνατος· η ευσέβεια είναι ζωή, η ασέβεια θάνατος· η πίστις είναι ζωή, η απιστία θάνατος· ο Θεός είναι ζωή, ο διάβολος είναι θάνατος. Ο θάνατος είναι χωρισμός από τον Θεόν, η δε ζωή επιστροφή προς τον Θεόν και ζωή εν τω Θεώ. Τούτο ακριβώς είναι η πίστις: η αναζωοποίησις της ψυχής από την νέκραν, η εκ νεκρών ανάστασις της ψυχής: «νεκρός ην, και ανέζησε» (Λουκ. 15, 24).

Αυτήν την εκ νεκρών ανάστασιν της ψυχής, την έζησεν ο άνθρωπος διά πρώτην φοράν με τον Θεάνθρωπον Χριστόν. και την ζη διαρκώς εις την αγίαν Εκκλησίαν Του, διότι ο Θεάνθρωπος όλος ευρίσκεται εις αυτήν, μεταδίδων Εαυτόν εις όλους τους πιστούς διά των αγίων μυστηρίων και των αγίων αρετών. Όπου είναι Αυτός, εκεί πλέον δεν υπάρχει θάνατος, εκεί ο άνθρωπος μεταβέβηκεν εκ του θανάτου εις την ζωήν, εκεί ζη ήδη την αιωνίαν ζωήν. Με την ανάστασιν του Χριστού ημείς «θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν, άλλης βιοτής της αιωνίου απαρχήν».

Η αληθινή ζωή επί της γης αρχίζει ακριβώς από την ανάστασιν του Σωτήρος, διότι είναι ζωή που δεν τελειώνει με τον θάνατον. Άνευ της αναστάσεως του Χριστού η ανθρωπίνη ζωή δεν είναι άλλο παρά ένα αργόν ψυχομάχημα, που καταλήγει

αναπόφευκτα εις τον θάνατον. Αλλά αληθινή ζωή είναι εκείνη, η οποία δεν τελειώνει με τον θάνατον. Και μία τοιαύτη ζωή έγινε δυνατότης επάνω εις την γην, μόνον διά της αναστάσεως του Θεανθρώπου Χριστού.

Η ζωή είναι αληθινή ζωή μόνον εν τω Θεώ. Διότι αυτή είναι αγία ζωή και ως εκ τούτου αθάνατος ζωή. Όπως μέσα εις την αμαρτίαν ευρίσκεται ο θάνατος, ούτω και εις την αγιότητα η αθανασία. Μόνον διά της πίστεως εις τον Αναστάντα Χριστόν ο άνθρωπος ζη το περισσότερο αποφασιστικόν θαύμα της υπάρξεώς του: την μετάβασιν από τον θάνατον εις την αθανασίαν, από το πεπερασμένον εις την αιωνιότητα, από τον άδην εις τον παράδεισον. Μόνον τότε ευρίσκει ο άνθρωπος τον εαυτόν του, τον αληθινόν, τον αιώνιον εαυτόν του: «απολωλώς ην, και ευρέθη», διότι - «νεκρός ην, και ανέζησε» (Λουκ. 15, 24).

Από το βιβλίο του Αρχιμανδρίτου Ιουστίνου Πόποβιτς (νυν άγιος Ιουστίνος), «Άνθρωπος και Θεάνθρωπος. Μελετήματα Ορθοδόξου Θεολογίας», δ' έκδοση, των εκδόσεων Αστήρ. Μετάφραση Ιερομονάχου Αθανασίου Γιέβτις.

PERMANENTLY_REMOVED